

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

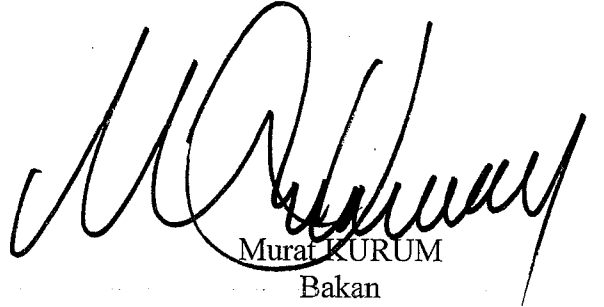
Sayı :30824082-610-4880358
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

27 Ekim 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (6 Adet, 6 Sayfa)
- Cevap Yazısı (100 Adet, 156 Sayfa)

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN MURAT ÇEPNİ'NİN
TBMM 7/70395 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR**

SORULAR

19 Temmuz 2021 tarihinde, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Kuzey Kıbrıs parlamentosundaki özel oturumda Kuzey Kıbrıs'ta Metehan bölgesinde beş yüz dönümlük bir alanda külliye ve millet bahçesi yapılacağını açıklamıştır.

7 Temmuz 2022 tarihinde, KKTC Cumhurbaşkanlığı, Cumhuriyet Meclisi, Millet Bahçesi, Camii ve Ek Tesisleri İnşaatı ile Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İşi başlıklı ihale Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından Kamu İhale Kanunu'nun 21 -b bendine göre düzenlenmiş ve özel olarak davet edilen Siyahkalem Mühendislik İnşaat Sanayi ve Ticaret AŞ'ye 2 milyar 497 milyon TL bedelle verilmiştir. 20 Temmuz 2022 tarihinde imzalanan sözleşmeye göre, inşaat süreci 6 Aralık 2023 tarihinde bitecektir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21. maddesine göre;

- a- Açık ihale usulü veya belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılan ihale sonucunda teklif çıkması,
- b- Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya yapım tekniği açısından özellik arz eden veya yapı veya can ve mal güvenliğinin sağlanması açısından ivedilikle yapılması gerekliliği idarece belirlenen hallerde veya idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması,
- c- Savunma ve güvenlikle ilgili özel durumların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması hallerinde pazarlık usulü ihale yapılabilir.

Mevzuata göre; ihalelerde rekabetin adil, eşit muamele ve kural hâkimiyetine dayanan bir anlayışla sağlanması, kamu kaynaklarının etkili ve verimli bir biçimde kullanılması, ihaleye katılım ölçüt ve kriterlerinin belirli ve tutarlı olması, ihale karar belgelerinin şeffaf olması ve seçim kriterleri ile duyuruların zamanında, etkin bir biçimde açıklanması, ihale sözleşme süreci ile denetim süreçlerinin şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkesi kapsamında gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Son yıllarda, gereken şartlar oluşmamasına rağmen, mevzuata uygun olmayan, açıkça ilan edilmeden, pazarlık usulü ile pek çok tartışmalı ihale yapılmaktadır. Bu durum, Kamu İhale Kanununun 21. maddesinin, istenilen şirketlere ihale verilmesinde bir araç olarak kullanıldığı, ihale sürecinin ve işleyişinin şeffaf olmadığı, bu madde ile verilen ihalelerin büyük kamu zararına neden olduğu iddialarını oluşturmaktadır. Ayrıca, Siyahkalem, kamuoyunda, Emlak Konut, TOKİ gibi pek çok devlet kurumundan pazarlık usulü aldığı ihalelerle ve AKP'ye yakınlığı ile tartışılmakta olan bir firmadır.

Buna göre;

- 1- KKTC Cumhurbaşkanlığı, Cumhuriyet Meclisi, Millet Bahçesi, Cami ve Ek Tesisleri İnşaatı ile Altyapı ve Çevre Düzenlemesi işi neden Kamu İhale Kanununun 21. maddesine göre ihale edilmiştir? 21. maddedeki hangi haller mevcuttur?
- 2- Proje için pazarlık usulü ihaleye hangi firmalar davet edilmiştir? Firmaların teklif ettiği bedel ne kadardır?
- 3- İhale, neden kamu ihale mevzuatına uygun olarak açık usul gerçekleştirilmemiştir? Bu durum kamu kurumlarının işleyişlerinde ve kaynaklarını kullanımında şeffaf olması gerektiği ilkesi ile çelişmemekte midir?
- 4- İhalenin, Siyahkalem Mühendislik İnşaat Sanayi ve Ticaret AŞ'ye verilmesi için 21. maddeye göre gizli bir şekilde yapıldığı iddialarına ilişkin açıklamanız olacak mıdır?
- 5- Bakanlığınız, 2020-2021-2022 yılları içerisinde 21. maddeye göre hangi işlerin ihalelerini, ne kadar bedelle, hangi firmalara vermiştir?
- 6- Bakanlığınızın, pazarlık usulü yapılan ihalelerin büyük kamu zararı oluşturduğu, projelerin bedelinin çok üstünde belirli şirketlere işlerin verildiği ve bilgilerin kamuoyundan gizlendiği iddialarına ilişkin açıklaması olacak mıdır?
- 7- Ekonomik krizin yaşandığı günümüzde, 2 milyar 497 milyon TL bedelle KKTC'de külliye ve millet bahçesi yapılmasının, kamu kaynaklarının buraya aktarılmasının, kamuoyunda büyük tepkilere neden olduğu iddialarına ilişkin açıklamanız olacak mıdır?

CEVAPLAR

Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi olup, tüm ihalelerini; 4734 sayılı Kanun ve ikincil mevzuatta belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde ve yine aynı Kanun'un "Temel İlkeler" başlıklı 5' inci maddesi "saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur." hükmü doğrultusunda gerçekleştirmektedir.

İdarelerin mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalelerinde kullanılacak ihale usulleri 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Uygulanacak İhale Usulleri" başlıklı 18'inci maddesinde düzenlenmiş olup anılan düzenlemeler doğrultusunda ihale usulleri belirlenmektedir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun idarelere tanıdığı ihale usullerinden biri olan pazarlık usulü sadece doğal afet, salgın hastalık vb. hususlar gibi acil ve önceden öngörülemeyen olaylar meydana gelmesi durumlarında değil, ayrıca yapım tekniği açısından özellik arz eden durumlarda da bu maddenin kullanılmasına imkân tanınmıştır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Pazarlık Usulü" başlıklı "pazarlık usulü ile ihale yapılabilecek durumların" sayıldığı 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine 16.5.2018 tarihli ve 7144 sayılı Kanun'un 11' inci maddesi ile "yapım tekniği açısından özellik arz eden ve ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olacağı durumlarda pazarlık

usulü ile ihale yapılabileceği" hükmü eklenmiş olup anılan hüküm uyarınca, yapım tekniği açısından özellik arz eden ve ivedi olarak yapılması gereken ihaleler Kanun'un 21/b maddesi uyarınca pazarlık usulü ile ihaleye çıkılabileceği hüküm altına alınmıştır.

İhaleye konu işin mimari tasarım ve teknik özellikleri itibarıyla 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21/b maddesi uyarınca pazarlık usulü uygulanabilecek hallerden olan "yapım tekniği açısından özellik arz eden" ve "işin ivedilikle tamamlanması" koşulları bir arada olduğundan, söz konusu ihalede anılan Kanun'un 21/b maddesi kullanılmıştır.

Bahse konu işin ihalesine 4734 sayılı Kamu İhale Kanununda pazarlık usulü ile yapılan ihalelerde en az 3 istekli firmanın davet edilmesi hükmedilmiş iken, rekabetin had safhada sağlanması ve kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması için, ihaleye alanlarında uzmanlaşmış, projenin belirlenen niteliklilerde ve zamanında tamamlanabilmesini sağlayacak, ekonomik ve teknik yönden yeterlik alabilecek 9 istekli firma davet edilmiştir.

Söz konusu işte Kamu İhale Mevzuatında yer alan 21/b maddesine göre pazarlık usulü ile ihale işlemleri yürütülmüş olup, Kamu İhale Kanunu'nun 36. ve 37. maddeleri çerçevesinde yapılan incelemeler neticesinde geçerli teklifler tespit edilmiş, en düşük fiyat teklif eden istekliye iş ihale edilmiştir.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) tarafından K.K.T.C. Cumhurbaşkanlığı, Cumhuriyet Meclisi, Millet Bahçesi, Camii ve Ek Tesisleri İnşaatı İle Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İş'i" ihalesi 07.07.2022 tarihinde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunun 21'inci maddesine göre yapılmış, ihalede en düşük teklif sunan Siyah Kalem Müh. İnş. San. ve Tic. A.Ş. ile 20.07.2022 tarihinde 2.497.000.000,00 TL bedel üzerinden anahtar teslimi götürü bedel sözleşme imzalanmıştır.

Bahse konu ihale Kamu İhale Kanunu ve ilgili mevzuatlar çerçevesinde ihale usulü belirlenmiş ve ihale süreci yürütülmüş olup, ihale her türlü şeffaflık ve rekabet ortamında gerçekleştirilerek her aşaması EKAP (Elektronik Kamu Alımları Platformu) üzerinden yürütülmüş olduğundan kamuoyu ile paylaşılmayan herhangi bir bilgi söz konusu değildir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda pazarlık usulü ile yapılan ihalelerde en az 3 istekli firmanın davet edilmesi hükmedilmiş iken, rekabetin had safhada sağlanması ve kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması için 8 ile 10 istekli teklif istekli firmalar davet edilmektedir. Kamu İhale Kanunu'nun 36. ve 37. maddeleri çerçevesinde yapılan incelemeler neticesinde geçerli teklifler tespit edilmekte, en düşük fiyat teklif eden istekliye iş ihale edilmektedir.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) tarafından yapılan bütün ihalelerin sonuçları EKAP sistemi üzerinden yayımlanmakta ve sözleşme bedeli, sözleşme imzalanan firma gibi bilgilerinde yer aldığı ihale ile ilgili bütün bilgiler kamuoyu ile paylaşılmaktadır.